

Posojilo za Skopje v več obrokih

Ko bomo prihodnje dni začeli vpisovati posojilo za Skopje, bo lastnorčni podpis v »koloni 6« pomenil predvsem pripravljenost slehernega vpisnika, da bi tudi sam osebno prispeval k temu, da se v skopske iznenada zapuščene hiše čimprej vrnejo ljudje, varnost in vsakodnevno razpoloženje.

Kot so že uredili, se bo enotna tehnika vpisovanja posojila razlikovala samo v malenkostih, in to po kraju, odvisno od tega, ali bodo vpisovali v podjetju, na vaši, v vojski ali kje na palubi na morju.

Vsaka komisija, pred katero bomo vpisali posojila, bo morala slehernemu, kolikor mu ni znano, potrpežljivo pojasniti pogoje vpisa, predvsem: da je mogoče vpisati najmanj 1000 dinarjev (ker se bodo obveznice začele pri tej vsoti), da je mogoče vplačilo zneska razdeliti na šest obrokov in da je rok za odplačilo

zadnjega obroka deseti marec 1964. leta.

Člani komisije bodo razen tega po že natisnjenih navodilih vsakega vpisovalca opozorili s priporočilom, naj bo vpisana vsota lahko deljiva, in to zaradi čim preprostejšega poslovanja. Zato bodo priporočali tudi zaokroženo vplačevanje. Na primer: če je nekdo sklenil, da bo v obrokih vplačal 10.000 dinarjev, je bolje, da to vsoto »razbijemo« po ključu 5 x 2000 ali 2 x 5000, ne pa 6-krat po 1667 dinarjev.

Seveda preostaja vsakemu vpisovalcu, da se sam odloči za enega, dva ali šest

obrokov. Če pa sklene, da bo celotno vsoto svojega posojila vplačal takoj v gotovini, pa je tudi to mogoče. V tem primeru bo pooblaščen član komisije za sprejemanje gotovine, potem ko bo opravil vse formalnosti, izdal vpisovalcu potrdilo »vplačano«, vpisovalec pa si bo pridobil pravico, da bo med prvimi prejel obveznice.

V podjetjih in vseh delovnih organizacijah, kjer prejemo osebnih dohodkov po plačilnem seznamu, bodo, odvisno od velikosti organizacije, vplačevali na glavnem ali kakem pomožnem vplačilnem mestu.

Vplačilo posojila pa je seveda vezano za določeno delo in proceduro: komisija izpolni po izjavi vpisovalca o vsoti, ki bi jo rad vplačal, formularje, vpisovalec posojila pa s podpisom (za vpisani znesek in število obrokov) — pooblasti režijsko likvidaturo, to je svojo blagajno, da kasneje, po plačilnem seznamu (kot odplačilo kredita) redno jemlje obroke, dokler ne bo celotni znesek njegovega posojila izplačan. Opozarjajo, naj blagajne vsekakor upoštevajo, da bi bil prvi obrok vplačan že 1. oktobra letos.

Razumljivo pa je, da je malce drugačen postopek predviden za vpisovanje mesta pri kmetijskih zadrugah, združenjih, zbornicah, krajevnih organizacijah SZDL ali stanovanjskih skupnostih, to pomeni, povsod, kjer ni plačilnih seznamov in stalno zaposlenih. Tukaj bodo, kolikor vpisovalec ni takoj plačal celotne vsote, izdali potrdilo za vplačano vsoto dela posojila z natančno oznako obroka.

Delovne organizacije, ustanove in družbeno-politične skupnosti pa bodo vpisovale posojilo po popolnoma drugačnem postopku. Recimo: ko bo delavski svet sklenil, kolikšno vsoto bo vplačal in iz katerih skladov, mora utegniti služba pismeno obvestiti svoje vpisno mesto oziroma ustrezno podružnico službe družbenega knjigovodstva, pri katerem ima podjetje svoj žiro račun.

Vendar pa vplačila ne izvršijo neposredno, temveč z izdajo virmanskega naloga, da banka prenese sredstva, namenjena posojilu, in to preko enotne številke računa za vso deželo — »664« — vplačilo ljudskega posojila za obnovo in izgradnjo Skopjaja.

V razgovorih okrog posojila pa je te dni najpogostejše vprašanje: ali bodo obveznice izročali takoj na kraju samem ali kasneje, kdaj in kako?

Po navodilih Narodne banke, ki je nosilec strokovnega dela okrog posojila, bodo obveznice izročali šele po končanem vplačilu celotne vsote vpisanega posojila. Z izdajanjem obveznic bodo začeli takoj, čim bodo natisnjene, toda po natančnih zahtevah, ki jih bodo vpisna mesta dostavila svojim potrošnim podružnicam Narodne banke in službe družbenega knjigovodstva. Kot pravijo v banki, bodo vse organizacije in vpisna mesta pravočasno obveščena o dnevu dobave, da bi lahko pravočasno pripravila vse, kar bi bilo potrebno za vročitev obveznic.

Da pa bi bilo vse v redu in pravočasno, je nujno potrebno, da pred tem vsako vpisno mesto, zaključno z 10. marcem, popolnoma uredi sezname in ugotovi natančno število potrebnih obveznic, in to po apoenih (po vsoti) za vsakega vpisovalca. Šele na podlagi tega bodo mesta dobila od bančnih podružnic ustrezno število obveznic, in to najdiše do 15. aprila prihodnjega leta.

Tehnika vpisa je predvidela, mimo ostalega, tudi »izredni postopek«. Na primer: če posamezni vpisovalci posojila zaradi kakih izrednih, osebnih okoliščin (nesreča v hiši in podobno) ne bodo položili vseh obrokov do skrajnega roka, jim bodo, seveda, vseeno izdali obveznice, toda razumljivo, samo na do takrat vplačani znesek. Ali drug primer: če se kdo v tem času odseli, pa komisija njegovega vpisnega mesta ne more izročiti obveznic njemu neposredno, jih bo avtomatsko deponirala pri pristojni podružnici. Kasneje, če se vpisovalec oglasi, pa mu bo banka natančno izplačala tisto število obveznic, za kolikor jih je vpisal. Treba pa je reči, da to zadeva samo vpisovalce iz svobodnih poklicev in kmetijstva, medtem ko za podobne primere iz kategorije stalno zaposlenih predvidevajo drugačen, izreden postopek.

(Po Borbi)

Tovarna perila »Labod« med prvimi vpisniki

Takoj po informativnem sestanku na ObSS Novo mesto, ki je bil pretekli ponedeljek glede skopskega posojila, so v tovarni perila »Labod« sklicali sestanke po izmenah. Z ljudmi so se pogovorili o pomoči, ki jo naša skupnost pričakuje od vseh občanov, in tolmačili način vplačevanja posojila, pogoje in tudi koristi, ki jih ima vsak posojilodajalec. Delavke šivalnice in prikojevalnice v prvi izmeni, kakor tudi druga izmena li-

Novo mesto, Glavni trg, po bombardiranju 3. oktobra 1943. Sovražnikov bes se je v tistih dneh zli nad mirno-ljubnimi prebivalci Novega mesta, ker je sodil, da je zbor odposlancev slovenskega naroda tu, ne pa v Kočevju, kjer se je v resnici odigral. Prihodnji teden bo na proslavo 20. obletnice zasedanja prvega zakonodajnega telesa slovenskega ljudstva odšlo tudi z našega področja precej prebivalcev. — Ko motrimo ruševine na sliki, ki so posledica bombardiranja, nam misel nehoti uide v Skopje, ki ga je 26. julija letos prizadela še hušja katastrofa. Na pozabljamo tega, ko vpisujemo posojilo!

V Novem mestu pripravljeni

Za vpis ljudskega posojila za pomoč Skopju je na več predelih v novomeški občini vse pripravljeno. Občina je razdeljena na 46 vpisnih enot, tako da ima vsaka krajevna organizacija SZDL svoje vpisno mesto. Vpisne enote tvorijo tudi kmetijske zadruge.

O tem so se pomenili tudi na seji izvršnega odbora ObO SZDL v Novem mestu v soboto, 21. septembra. Po sklepu seje je treba z akcijo za vpis posojila nadaljevati in jo razširiti, zato bo v kratkem enajst sektorskih konferenc Socialistične zveze. Izvršni odbor je predvidel tudi skupno aktivnost, ki bodo usmerjali akcijo na posameznih vpisnih področjih.

Po predvidevanjih bo novo-meška občina vpisala brez posojil iz skladov gospodar-

skih organizacij okrog 76,7 milijona dinarjev. Od tega bodo 9,5 milijona dinarjev prispevali kmetje in ostali zasebniki (po merilu 1,6 odstotka od katastrskega dohodka), 61,8 milijona bodo vpisali delavci in uslužbeni, obrtniki in drugi davčni obvezniki pa 5,3 milijona dinarjev.

Da bi bila akcija za ljudsko posojilo res us

Bratstvo in enotnost - naš cement

Protiustavno in kaznivo je vsako propagiranje ali izvajanje nacionalne nenakopiravnosti ter vsako razpihovanje nacionalnega, rasnega ali verskega sovraštva ali nestrpnosti.
(iz Ustave SFRJ)

Bratstvo in enotnost — to je cement, ki povezuje jugoslovanske narode v trdno, neločljivo skupnost. V temeljnih načelih nove ustave je na prvem mestu rečeno, da so se narodi Jugoslavije združili na podlagi skupne borbe ter prosto izražene volje v narodno-osvobodilni vojni in socialistični revoluciji. Ta združitev je bila v skladu z zgodovinskimi težnjami in je izvirala iz zavesti, da je nadaljnja krepitev bratstva in enotnosti v njihovem skupnem interesu. Toda z združitvijo se posamezni narodi niso utopili v eni sami, dejali bi unitarni skupnosti. Taka skupnost ne bi bila trdna in neločljiva. Narobe: bila bi trhla. Trajnejša vez, ki lahko povezuje jugoslovanske narode, ne more biti nikakršna lažniv jugoslovanski nacionalizem. Trdna, neločljiva jugoslovanska socialistična skupnost lahko nastane samo na temelju enakopravnosti vseh narodov.

Ni naključje, da tako ljubomurno čuvamo največjo pridobitev revolucije — bratstvo in enotnost. Od tega je namreč odvisen nadaljnji razcvet socialistične Jugoslavije. Komur je pri srcu napredek, ta mora varovati to največjo pridobitev kot punčico svojega očesa. Spoprijemati se mora z vsemi poskusi sovražnikov, ki bi radi zasejali sovraštvo in nestrpnost med našimi narodi. Ta njihova umazana prizadevanja so seveda jalova in največkrat neuspešna. Toda tu pa tam jim vendarle uspe, da zastripajo redke posameznike, obremenjene s predsodki. To kajpak ne more razmazati temeljev, na katerih stoji naša skupnost. Ker pa je škoda vsakega človeka, da bi ga okužila lažna propaganda, ne smemo biti brezbržni, kadar naletimo na poskuse razpihovanja narodnostnega sovraštva, četudi so ogroženi samo redki posamezniki.

Plodna tla, na katerih se me sovražnega delovanja najlaže vzklje, so razni predsodki. To ni nikakršna zavestna ali celo organizirana nacionalna nestrpnost. Najčese gre za neznanje. Ko se človek ponekod na podeželju pogovarja s kmečkimi ljudmi, se kar ne more načuditi njihovu slabemu poznavanju naše širše jugoslovanske skupnosti. Marsikje so še ohranjene stare predstave o Bosni, Makedoniji, Srbiji, predstave, kakršne si je človek lahko ustvaril pred petdesetimi in več leti. Marsikomu je napredek, dosežen v povojnih letih, velika neznanka. To dokazuje, da je naša ocena razgledanosti ljudi na vasi nekolikantj pretrana. Preveč se zanašamo na to, da sta na vasi še precej razširjena tisk in radio. Samo s tem se ne bi smeli zadovoljiti. Poiskati bi morali še druge oblike, na primer organizirane izlete v druge republike, predavanja v okviru ljudskih univerz itd. Ustni časopisi v nekaterih večjih krajih na Dolenjskem in v Spodnjem Posavju, ko so novinarji govorili poslušalcem tudi o svojih popotnih vtisih iz drugih republik, so bili dovolj zgovoren dokaz, da ljudi to zanima in da o drugih republikah premalo vedo ali pa so o marsičem napačno informirani.

V pogovoru z ljudmi marsikdaj slišimo, da Slovenija tudi absolutno ustvarja večji narodni dohodek kot druge republike. Neredke so tudi pripombe, češ da zagotavljajo slovenski delovni kolektivi večino sredstev za razvoj bratskih republik. To so seve točnosti, ki izvirajo iz tega, da ljudem na vasi ne poveemo, in sicer nazorno, z dejstvi, kako je v resnici. Podatki so nam na voljo, treba jih je samo v razumljivi obliki posredovati naprej in tako ljudem pomagati, da se bodo znebili nekaterih predsodkov in zmotnih mnenj.

Druga taka zmotna, ki jo odkrivamo v pogovoru z ljudmi, je prepričanje, da velik del polja v Vojvodini ni obdelan ali pa, da je obdelan zelo slabo. To je držalo prva leta po

Minuli teden je bil teden treh pomembnih dogodkov, ki odkrivajo globoke spremembe v celotni atmosferi mednarodnega življenja.

Začnimo kar v Generalni skupščini OZN. V petek smo slišali ameriškega predsednika Kennedyja, ki je pred avditorijem vsega sveta dejal: »Da bi se dve najmočnejši državi na svetu, Amerika in Sovjetska zveza, počutili popolnoma varni, potrebujeta veliko bolj močno orožje, kot so atomske bombe in rakete! To orožje se imenuje miroljubno sodelovanje med narodi...«

Ameriški predsednik je dal vrsto novih predlogov za miroljubno sodelovanje med Ameriko in Sovjetsko zvezo. »Napovejmo skupni boj lakoti, bdi, boleznim in neznanju.« je vzkliknil Kennedy in navrgel še vrsto drugih političnih misli, o katerih so sovjetski odgovorni diplomati dejali, da so »dobre in da zaslužijo, da se jih podrobno prouči«.

Tudi sovjetski zunanji minister Gromiko je imel govor, ki so ga ameriški opazovalci ocenili za »dobrega in konstruktivnega«, predstavnik ameriškega zunanjega ministrstva pa je obljubil, da ga bodo pazljivo in podrobno proučili.

Skratka, XVIII. zasedanje Generalne skupščine se je začelo v vzdušju, ki veliko obeta; ne morda kake senzacionalne prekrete, marveč počasen, toda nenehen razvoj mednarodnih odnosov na bolje, ali če povemo po vremenoslovsko: visok zračni pritisk, jasneje z možnostjo krajevnih pooblašitev.

Govor predsednika Kennedyja je pokazal, da je v Ameriki kljub odporu manjšega dela politične javnosti prevladala koeksistenčna struja; sicer predsednik glede na notranjo opozicijo ne bi mogel biti tako kategoričen in nedvoumen.

Do podobne »kristalizacije« je prišlo tudi v sovjetski politiki. Vlada ZSSR je objavila »Sporočilo o neka-

terih stališčih vlade LR Kitajske. Sporočilo, ki obsega nekaj polnih strani »Pravde«, je izredno zanimivo. V njem sovjetska vlada popolnoma nedvoumno daje na znanje dovčerajske-

Značilni trikotnik

mu zavezniku LR Kitajski, da se ne misli prav nič več ozirati na njena vojnouhuškaška stališča in se uradno in nedvoumno postavlja proti njeni politiki, ki vodi v vojno. Še več, sovjetska vlada je malo manj kot z direktnimi besedami odpovedala sovjetsko-kitajsko vojaško pogodbo, ki je bila sklenjena 14. februarja 1950 in ki določa medsebojno vojaško pomoč med obema državama. Če bo vas kdo napadel, se bomo čutili dolžne, da vam pomagamo, ne računajte pa na našo pomoč in podporo, če se boste izven vaših meja zapletli v sovražnosti z drugimi narodi... Taka je zamisel v omenjenem »Sporočilu«, ki med drugim odkriva in potrjuje poročila o dogodkih, o katerih se je šušljalo že od pamladi: LR Kitajska je namignila na možnost revizije sovjetsko-kitajske meje; samo v letu 1962 so izzvali Kitajci na sovjetski meji 5000 incidentov! Še več: »Sporočilo« dolži Kitajce, da so si skušali enostransko prisvojiti dele sovjetskega ozemlja.

To nedvoumno razčiščevanje med Pekingom in Moskvo kaže, da si je Hruščov popolnoma osvobodil roke; nedvoumni obračun s kitajskimi stališči ne pomeni samo to, da se sovjetska vlada ne bo več ozirala v svojih zunanje-političnih akcijah na kitajski pritisk, ampak nemara tudi to, da so stalinistične koncepcije o poli-

tiki sile doživele dokončen polom tudi v Sovjetski zvezi sami.

Tretji pomembni dogodek pa datira iz Rima oziroma iz Vatikana. Papež Pavel VI., naslednik pokojnega Janeza XXIII., je pred dnevi nedvoumno povedal, da namerava nadaljevati politiko pokojnega papeža. Pri tem je za vatikanske običaje in razmere izredno ostro kritiziral vso visoko cerkveno oblast, kar se je zgodilo prvič v zgodovini katoliške cerkve. Rimski kuriji, ki je pravzaprav vlada katoliške cerkve, je očital, da je zastarela, neučinkovita, neelastična in da je gnezdo nezdravih spletk

Za 500 dinarjev: vlažna soba, 2 litra vode, in še kaj...

Tovariš urednik!
Pred letom in pol sem se kot fant priselil k družini Bauer na Grmu, Adamičeva 11. Vsak mesec sem za stanovanje odšel 5.000 dinarjev, elektriko pa sem plačal še posebej. V letošnjem juniju sem se poročil in sva do nedavnega z ženo bivala ločeno: jaz v Novem mestu, ona pa v Metliki. Ker je študentska služba v podjetju ne more odgovoriti in se zaposliti v Novem mestu.

Z gospodinjjo sem se večkrat dogovarjal, da bi se moja žena začasno preselila v moje stanovanje, torej v njen dom. Pristala je pod pogojem, da nama ne kuha in ne pere, s čimer sem se strinjal. Toda tisti večer, ko se je moja žena vsočila, sta lastnik in lastnica vpila, da delava vse zahrbtno in da je gospodinjja skoraj kap zadela, ko je zgle dala avto pred svojo hišo. Lastnica je zanimala najin poprejšnji dogovor, čeprav je še tri dni predtem dovolila, da stvar izpeljem. Ko sva z ženo zamenjala staro pohištvo z novim, se je še naprej gnala in dejala, naj greva, kamorkoli hočeva, češ da njihova hiša ni socialna ustanova. Isti večer je zaklenila tudi pralnico, ki sem jo prej lahko uporabljal, na hodnik pa postavila vrč z 2 litri vode za umivanje. Prepovedala je tudi hojo po hodniku, češ da je plačana le soba. Torej bi moral skozi okno po lestvi, če bi hotel v sobo!

In zdaj je tako: za neopremljeno vlažno sobo veliko 3x4 m, za 2 litra vode in vrsto drugih ovir je treba v socialni stični družbi plačati 5.000 di-

narjev! Za dodatek pa še to: mar se ne sliši čudno, da se moram jaz umiti šele v bolnišnici, kjer sem v službi, žena pa na Suhorju, kamor se vsako jutro odpelje v službo z avtobusom?

JURIJ PESTNER
Novo mesto
Adamičeva 11,

Cesta Mirna peč – železniška postaja – kriminal!

Tovariš urednik!
Cesta od Mirne peči do železniške postaje je bila, odkar je stekla železnica Ljubljana–Novo mesto, se pravi od leta 1894, vzdrževana od bivših okrajev. Zadnji dve leti je ne vzdržuje nihče! Vsi predlogi množičnih organizacij, zborov volivcev, sklepi na predvolilnih sestankih so naleteli na gluha ušesa.

Pot je dolga le 1,5 km in je glavna žila, ki nas povezuje s svetom ker avtobusne zveze nimamo. Po tej cesti, ki je zdaj v obupnem stanju, hodijo vsak dan učenci, uslužbenci in ostali vaščani, ki gredo na postajo, in tudi vsi, ki pridejo po novozgrajeni cesti Mirna peč–Veliki Kai v našo vas, kjer so šola, pošta, ambulanta, podjetja in krajevni urad. Razen tega zvozi vozniki po tej cesti na tisoče kubičnih metrov lesa, velike količine sene in reprodukcijekega materiala.

Ne razumem, kaj so mislili pristojni ljudje, ko so kategorizirali cesto! Ta cesta, ki so jo 70 let vzdrževali okraj, po novem ni zajeta v noben odlok, s katerim bi bilo zagotovljeno njeno vzdrževanje.

Vse, kar sem navedel, je resnično! S tem problemom so seznanjeni vsi, ki se s cestami ukvarjajo, vendar navedli niso nič. Tisti, ki vedri in oblačni nad našimi cestami in cestarji, menda sploh nima uses, sicer ospršijo toliko intervencij moral kaj ukreniti.

V imenu vseh:
ANTON RUPENA,
Mirna peč 23

Avtodeli – 213 avtomobilov

Trgovina Avtodeli na novomeškem Glavnem trgu je v letošnjem letu prodala 213 avtomobilov in 210 motorjev, kar je za 71 avtomobilov in 90 motorjev manj kot lani. Kupci koles so letos najraje posegali po Rogovih kolesih, za kolo se je odločilo okrog 250 ljudi. Kakšne avtomobile so prodali? Seveda največ »fičkov«, kar 145; 22 je bilo avtomobilov znamke Zastava 1300, 9 Zastava 620-B, 13 kamionov in dva avtobusa z oznako TAM, 4 so bili kamioni znamke FAP, novomeških kombijev pa je bilo 10.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: inž. Jože Teršar, član kolektiva Zavoda za zdravstveno varstvo, Novo mesto; Alojz Senica, Miro Solomun, Ivan Kastelic, člani kolektiva Industrije motornih vozil iz Novega mesta; Stanko Vavpotič, Ana Radež, Slavko Polak, Božo Cavič, Anton Cesar, Leopold Gluhar, Tončka Adamič, Marija Konda, Danilo Kovačič, Anica Zupan, Milan Zirer, člani kolektiva »Novoteks«, Novo mesto; Gizela Repar, član kolektiva splošne bolnišnice Novo mesto; Franc Čelič, Marjan Kovač, Jože Papič, Cveto Zupančič, Franc Rauh, Leon Bele, Peter Henigman, Franc Bartolj, člani kolektiva »Opremales«, Novo mesto; Terezija Kraševac, član kolektiva ZZV Novo mesto; Terezija Zupančič, gospodinja iz Sevnega; Angela Gorše, gospodinja s Trške gore; Jožefa Zupančič, gospodinja iz Sevnega; Alojz Vrančar, krojač iz Mačkoveca; Francka Vrščaj, šivilja iz Gornjega Kronskega; Ljudmila Hrišelj, gospodinja iz Reštanja; Stefa Mežnar, član kolektiva »Krk«, Novo mesto; Gabrijela Repše, Jožica Vrtar, Jože Geršič, Jože Zura, Jože Skufca, Janez Vovko, Hamlet Bečič, člani kolektiva KGPK Novo mesto; Magda Krese, gospodinja iz Bistrice vasi; Marija Erjavec, član kolektiva Standard, Novo mesto.

Dokler nam starost ne potka na duri, ne mislimo najo. Leto pa naglo teko... Včasih je bilo dosti takih, ki so od mladih nog pri kmečkem gospodarju delali za ležišče na senu in za kos kruha. Ko so jim moči pošle in za delo niso bili več sposobni, so morali na cesto. Potikali so se iz kraja v kraj in prosjčili za živež. Danes tega ni več. Za stare, dela nezmogljive ljudi imamo domove počitka; za nje skrbi družba, ki jim daje posteljo, hrano in obleko. Lahko pa bi jim dala še kaj več!

V starem metliškem gradu prebivajo starčki že dolga leta. Tu je bila v stari Jugoslaviji hranilnica, tu je bil osnovan takoj po osvoboditvi dom onemoglih in tu je zdaj dom počitka. Sedanji zavod vodi upravnik ANTON URBAS, ki je o ustanovi povedal tole:

Napredek zadnjih let

— Imamo 65 oskrbovancev, ki plačujejo po 650 din za oskrbni dan. Za ta denar imajo petkrat na dan hrano, čisto posteljo, obleko in zdravila. Za večino naših oskrbovancev plačujejo vzdrževalno občino in deloma svojci, trije pa prejema po košnino in bivajo tu na svoje stroške.

Pretekla leta za popravilo že dotrajane stavbe ni bilo nikdar dosti denarja, lani pa smo dobili od republiškega socialnega sveta 5 milijonov. S tem denarjem smo v vseh sobah položili parket, zamenjali okna in vrata, namestili električno napeljavo pod omet, uredili kopalnico, pre-

uredili stranišča, popravili vodovod in v 6 sobah, kjer so bolniki, uredili dotok tople vode iz električnih grelcev.

Zdaj urejamo novo kuhinjo, v prostorih sedanje kuhinje in sosednjega skladišča pa bo urejena velika jedilnica. Ko bo narejena, bomo vanjo postavili televizor. Zdaj imajo oskrbovanci za razvedrilo samo radio z gramofonom, časopise in nekaj knjig. Najraje pa imajo radio, ki mora igrati od jutra do večera.

Lahko bi bilo boljše

Brezhibno urejena ambulanta, v kateri zdravnik vsak teden opravi obvezne zdravniške preglede, je lahko zadovolj v ponos. Nekdanje velike grajske dvorane so pregradili. Zdaj so spalnice majhne in prebivajo v njih samo po štirje. Nekateri imajo v sobah svoje omare, skrinje ali samo kovčke. Na hodniku posedajo ljudje

Kaj je z mladinsko knjižnico v Novem mestu?

Že vrsto let, posebno pa zadnji dve leti, je bilo precej govora o ustanovitvi pionirske oziroma mladinske knjižnice — Slišati je bilo več predlogov za rešitev tega vprašanja, vse doslej pa zadeva ni krenila z mrtve točke — V zadnjem času so se pokazale realne možnosti — Kako je s tem, nam je povedal upravnik študijske knjižnice **BOGO KOMELJ**

Kaj vas je privedlo do tega, da ste se začeli potegovati za ustanovitev mladinske knjižnice?

— Potreba po ustanovitvi mladinske knjižnice obstaja že vrsto let. V študijsko knjižnico, ki poslu-

je že 17 let, imajo dostop samo dijaki srednjih šol, visokošolci in vse polnoletne osebe, ki se želijo izobraževati. Otroci sedanjih osemletk in prej dijaki nižjih razredov gimnazij pa so v vedno večjem številu hodili okoli nas in prosili za knjige, ki jih potrebujejo za šolsko čtivo. Sole imajo sicer svoje knjižnice, te pa so zelo skromne in imajo posamezne knjige le v nekaj primerkih, dijakov pa je v enem razredu po 30 ali celo več. Vsi, ki v šoli knjig niso dobili, so jih iskali pri nas. Ker jim nismo mogli ustreči, so posredovali starši in stvar je postala že tako pereča, da so jo obravnavali že na zborih volivcev in na sestankih DPM. V preteklih letih nismo mogli knjižnice ustanoviti zato,

ker ni bilo nikoli prostora ne denarja.

Kako daleč ste prišli doslej?

— Ko se je postajala ljudske milice izselila iz stavbe, ki stoji tik naše knjižnice, se je pokazala možnost za rešitev tega problema. V nekaj bivših prostorih LM se je preselila ljudska knjižnica, ostali prostori pa so bili določeni za ureditev mladinske knjižnice. Ta bi bila lahko že odprta, če bi bili prazni prostori že prej na razpolago, dobili pa jih bomo šele te dni. Zdaj je stvar tako daleč, da bomo s preureditvenimi deli v kratkem pričeli in da bo, kot vse kaže, mladinska knjižnica še do konca letošnjega leta odprta.

Kje ste dobili sredstva?

— Zelo so nam pomagali okrajna skupščina Ljubljana, občinska skupščina Novo mesto in sklad SRS za pospeševanje kulturne dejavnosti. Nekaj denarja pa je namenila tudi študijska knjižnica iz lastnih sredstev. Prostore bo preurejalo podjetje Pionir. Adaptacijska dela z nabavo opreme in knjig bodo veljala več kot 5 milijonov dinarjev. Nujno pa bo najti še sredstva za namestitev strokovnega osebja. Menim, da bi se denar za plače strokovnih uslužbenec novе knjižnice in tudi denar za nabavo knjig dal dobiti iz šolskega sklada, saj bo mladinska knjižnica služila predvsem šoloobvezni mladini.

Katere težave so vam delale največ pregledov pri dosedanjem delu?

— Vsa leta imamo težave s prostori. V stavbi študijske knjižnice še zdaj prebivata dve stranki. Te prostore bi mi nujno potrebovali za depoe knjig. Razen tega tudi prostori, ki jih stranki uporabljata za stanovanje, ne ustrezajo, ker je bila stavba grajena za sodišče. Letos pozimi je po krivdi strank nastal požar, ki bi lahko uničil ves knjižni fond. Nujno bi bilo, kar smo že večkrat poudarjali, da bi občina stanovalce preselila.

In vaši načrti za prihodnost?

— Študijska knjižnica in občinska skupščina sta si enotni v načrtih, da je treba do leta 1965, ko bomo praznovali 600-letnico ustanovitve Novega mesta, urediti vprašanje knjižnice. V ta namen bo občina s pomočjo sklada SAS za pospeševanje kulturnih dejavnosti odkupila stavbo, v kateri je zdaj ljudska knjižnica, in jo uredila za svoje potrebe. S posebnim mostovžem bosta stavba SK in sosednja povezani. V prvem nadstropju nove stavbe bomo uredili upravne prostore in posebne zbirke, kot rokopise, grafike, tisk NOB, muzikalije in podobno, v prostorih sedanje SK pa bosta dve čitalnici in knjižni depoji. V daljni bodočnosti pa nameravamo dvorišči med obema stavbama zazidati s knjižnimi depoji in zgraditi čitalnico za mladinsko knjižnico. Šele ko bo vse to urejeno, bo vprašanje prostorov študijske knjižnice dokončno rešeno.

R. B.

Pogled na gnečo pred okencem novomeškega kina Krka pri prodaji vstopnic za nedeljsko dopoldansko mladinsko predstavo. Iz izraza na obrazih se da razbrati marsikaj, vsekakor pa lahko pribijemo, da gre za »nekulturni nakup kulture«...

KOSTA RACIN:

Lenka

»Biljana platno beleše...«

Kar pustila mlada Lenka tanko srajco je laneno nedovezeno na statvah in se v cokolah napotila nizat v monopol tobakni- za spreminil, se obraz ji je spremenil, veke so trdo se zvale.

Lenka ni bila rojena za prekleto ta tobak! Listje žolto — žolti strupi, a za prsi — rožni cveti.

Prvo leto je minilo, kepica v srce je legla; drugo leto je poteklo, ji bolezen prsi zgloje; tretje leto je minilo, Lenko zemlja je pokrila.

Ko ji meseček ponoči s svilo grob toplo prevleče, tiho vetrček nad grobom grenko njeno bol šepetaje; »Ah, zakaj ostala srajca je na statvah nedotkana? Srajca, tkana za darilo, za darilo ženinu...«

Iz makedonščine prevedel Mile Klopčič

Je potujoči kino res nepotreben?

Potujoči kino v občini Crnomelj je priredil v pretekli sezoni samo 8 predstav, na katerih so predvajali kratke in dokumentarne filme. Da se je nekdanje tako obsežna dejavnost potujočega kina tako zožila, je več vzrokov. Na podeželju imajo v mnogih krajih kinoprojektorje, ki posredujejo stalne predstave, tudi televizorjev je vedno več, potujoči kino pa je precej drag. Stroški za prevoz so precejšnji, razen tega pa so filmi, ki jih predvaja, ne-

malokrat močno izrabljeni. Zato potujoči kino le stežka konkurira napredujoči kinofikaciji na podeželju. O tem problemu bi kazalo resno razpravljati v okviru občine. Morda bi najlaže našli pot iz zagate tako, da bi kino usmerili v predvajanje strokovnih filmov po delovnih organizacijah. O tem bi bilo potrebno razpravljati takoj, s posredovanjem uslug podjetjem pa bi bil rešen tudi nadležni problem finansiranja potujočega kina. —ko

Skupina mobilizirancev za NOV v Vavti vasi pri Straži septembra 1943 (foto: dr. Janez Milčinski)

Janko Jarc:

September in oktober 1943 na Dolenjskem

Po nalogu vrhovnega komandanta tov. Tita je bil 3. oktobra 1943 ustanovljen VII. korpus Narodnoosvobodilne vojske in Partizanskih odredov Jugoslavije. Sestavljale so ga XIV., XV. in XVIII. divizija, njegovo operacijsko področje je obsegalo vso Dolenjsko, Notranjsko do tržaške proge in Istro. Za komandanta korpusa je bil postavljen Rajko Tanasković, dotednji komandant XV. div., za politkomisarja dr. Jože Brilej-Bolko, dotednji politkomisar XIV. divizije, štab korpusa pa se je večinoma zadrževal na bazah v Rogu ali njegovem neposrednem okolju.

Po umiku razoroženih italijanskih enot ter umiku in delnem uničenju belo in plavogardističnih oddelkov so enote VII. korpusa v širokem loku od Kostanjevice na Krki prek Dolenjskega grčarstva in pod Ljubljano ter ob tržaški

Milan Filipčič: REICHSTAG V PLAMENIH

37

Nacisti so skušali z različnimi izgovori utemeljevati, zakaj jetnikov ne izpuste. Tako so razlagali, da Bolgarov ne morejo poslati čez mejo, ker jim nobena sodna država ne dovolj potovati preko njenega ozemlja. To je bila laž. Francoska in poljska vlada sta sporočili nemški vladi, da sta pripravljene dati Bolgarom prehodne vizume.

Obtoženci postanejo sovjetski državljani

Naenkrat je planila v svet drobna, toda pomembna vest: 15. februarja je vlada Sovjetske zveze podelila Dimitrovu, Popovu in Tanevu sovjetsko državljanstvo. Ze naslednji dan je poslanik Sovjetske zveze v Berlinu zahteval, naj nemška vlada v kratkem času izroči »sovjetske državljane, ki so bili oproščeni pred najvišjim nemškim sodiščem«.

Hitler je moral upogniti hrbet in 17. februarja 1934 je pojasnil dopisniku londonskega »Daily Maila«, da bodo Dimitrov, Popov in Tanev izpuščeni. Toda Göring ni bil istega mnenja, kajti 18. februarja je objavil »Daily Mail« razgovor z njim. O Dimitrovu je dejal:

»Morda Dimitrov ni zažgal Reichstaga. Toda imel je najboljši namen, da podžge nemško ljudstvo. Bil je najbolj delaven boljševiški agent v Nemčiji. Na sodišču sem mu dejal, da zasluži vislice še samo zaradi svojega zločinskega delovanja v Nemčiji pred porazom Reichstaga. To je še vedno moje zasebno mnenje. Če bi njegova stran zmagala, bi nas brez milosti pobesila. Ne vidim nobene osnove, zakaj bi morali biti obzirni. Sedaj je varen za zapah. Tu ga najbrž tudi ostal, kajti tu je najbolje spravljen. Takšen človek je preveč nevaren, da bi se v družbi svobodno gibal.«

Hitlerjeva izjava nasprotuje Göringovi. V nemški vladi se torej še niso zidele.

Toda že 23. februarja Sovjetska zveza vnovič zahteva izročitev aretirancev. Ta zahteva in pritisk antifasistov drugod po svetu nista ostala brez odmeva.

Štiri dni kasneje — 27. februarja 1934 — skoraj leto dni po tem, ko so bili Dimitrov, Popov in Tanev aretirani v Berlinu, so jih brez predhodnega obvestila zgodaj zjutraj zbudili. Odpeljali so jih na letališče. Tu jih je čakalo letalo, ki jih je še isti dan odpeljalo v Moskvo.

Zadnja postaja pred prihodom v Sovjetsko zvezo je bilo letališče v Königsbergu v Vzhodni Prusiji. Tu se je Dimitrov poslovil na poseben način. Pristopil je k policijskemu komisarju in mu objubil, da se bo vrnil v Nemčijo kot gost nemške ljudskodemokratske vlade.

Zvečer je letalo pristalo v Moskvi. Se isti večer so vse radijske postaje po svetu prinesle vest o osvoboditvi lepiških junakov. Prve besede Dimitrova so bile zahvala mednarodnemu proletariatu in plemeniti javnim delavcem vseh držav, ki so se borili za osvoboditev jetnikov.

Torgler je bil nemški državljani. Njemu so Göringovi gestopavci namenili posebno usodo. Odpeljali so ga v koncentracijsko taborišče Oranienburg. Tu so ga telesno in duševno mučili. Tu naj bi svet pozabil nanj.

Usoda bednega van der Lubbeja

Prvi dnevi januarja 1934 so bili obenem zadnji dnevi Marinusa van der Lubbeja. Usoda njegovega življenja je bila že zapčena. Bil je najvažnejša priča nacistične provokacije. Bilo bi nevarno, če bi kdaj pozneje spregovoril. Pravi zažigalec niso mogli biti mirni, dokler je Lubbe še živel.

Napočil je 10. januar 1934. — zadnji dan življenja van der Lubbeja. V jutranjih urah so ga na dvorišču lepiške kaznišnice obglavili.

Uradno poročilo je trdilo, da je stari predsednik Hindenburg odbil njegovo prošnjo za pomilostitev. Toda v resnici je bila smrtna obsodba pravomočna šele štirinajst dni po tem, ko so Lubbeja že obglavili. Ta naglica je značilna. Hoteli so se ga čimprej znebiti. O izvršitvi obsodbe so sporočili šele naknadno.

Obglavljenju, ki je bilo tajno, so prisostvovali predstavniki sodišča, predstavniki visokega sodišča, odvetnik Seuffert in dvajset lepiških meščanov. Giljotina je opravila svoj posol ob pol osmi uri zjutraj. V uradnem poročilu o izvršitvi smrtne kazni so navedli, da je bil van der Lubbe zelo miren, ko so mu prebrali obsodbo, in da se na svoji zadnji poti ni upiral.

Tako se je glasilo uradno poročilo.

V resnici so se dogodki odvijali nekoliko drugače. Ljudje, ki so prisostvovali izvršitvi obsodbe, so v krogih svojih prijateljev in znancev povedali, kaj se je tisto jutro dogajalo na kazniški dvorišču.

Van der Lubbeja so pripeljali iz zapore. Bil je miren, kot da ne ve, kaj se ga dogodi. Toda ko je zagledal giljotino, so se potele na njegovem obrazu spremembe. Lotil se je ga nemir. Spoznal je, da gre za zares. Spreletela ga je smrtna groza. Ko mu je višji državni sodnik prišel čitati obsodbo, je pričel kričati, da je šlo do kosti. Kričal je do svojega poslednjega diha. Kričnik ga je moral s silo gnati h giljotini. Lubbe se je upiral z vso silo do poslednjega trenutka. Priče so razumele v njegovem grozljivem tuljenju le nekaj razločnih besed, ki jih je večkrat ponovil:

»Pustite mi vendar govoriti! Ne sam, ne sami!

Rudi Pušenjak-Uragan:

SPOMINI PROLETARCA

Bralcem posredujemo dva odlomka iz knjige Rudija Pušenjaka-Uragana, ki je pred nedavnim izšla pri založbi Borec v Ljubljani. Pisec je v njej nanizal svoje spomine na otroška leta in na boj naših ljudstev v revoluciji, v katero se je vključil že v letu 1941. Knjiga je pisana za mlade, živahno in je polna doživljenj. Ker bo XV. belokranjska brigada, v vrstah katere se je boril tudi avtor knjige Rudi Pušenjak-Uragan, v soboto in v nedeljo praznovala 20. obletnico ustanovitve, smo izbrali odlomke, v katerih gov. Pušenjak opisuje svoj prihod v to brigado in njene boje. Vsem tople priporočamo nakup knjige, ki opisuje dogodke, ki so se odigrali na našem področju.

V XV. slovenski brigadi

Kakih pet dni po kapitulaciji Italije sem prišel v prvo četo prvega bataljona XV. belokranjske brigade. Komandir čete je bil Smao, doma nekje pri Kostanjevici, namestnik Belokranjec Težak, komandant pa študent Izotk, s katerim sva bila skupaj že v XIII. proletarski. Komisar bataljona je bil Matjaž Babor-Oskar, tudi Belokranjec in predvojni komunist.

Ker sem prišel v XV. brigado brez kakršne koli oznake, sem bil sprejet za puškomitraljeza in dobil edinega šarča, ki ga je imela brigada. Za pomočnika mi je bil Mato iz Radoš pri Metliki. Naša glavna naloga je bila

Temeljite priprave za pomoč Skopju

Občinski odbor SZDL in občinska skupščina v Sevnici sta se načrtno lotila naloge za izvedbo razpisa ljudskega posojila. V ta namen je občinska skupščina že imenovala občinsko komisijo, določena so vpisna mesta in ustrezne podkomisije. V 11-člansko občinsko komisijo so imenovani: Jože Knez, predsednik občinske skupščine, za predsednika komisije; za člane Drago Lupšina, predsednik občinskega sindikalnega sveta, Dušan Brelih, predsednik občinskega odbora SZDL, Viktor Auer, sekretar občinskega odbora SZDL, Elka Grile, direktorica

službe družbenega knjigovodstva, Alojz Motore, načelnik oddelka za gospodarstvo, Jože Jeke, sekretar občinskega komiteja ZMS, Jože Bogovič, sekretar občinskega komiteja ZK, Mirko Stojš, računovodja Kopitarne, Slavko Strukelj, poslanec splošnega zbora, in Franjo Musec, šef uprave za dohodke. Vpisna mesta bodo pri vseh podjetjih in

ustanovah ter pri KO SZDL in v obeh kmetijskih zadrugah, podkomisije pa bodo pri vseh vpisnih mestih. Občinski odbor SZDL je že sklical posvetovanja s sekretarji osnovnih organizacij ZK, predsedniki sindikalnih podružnic, predsedniki krajevnih odborov SZDL, predsed-

niki mladinskih aktivov ter predsedniki vseh občinskih zvez. Računajo, da bodo na dan pričetka vpisa, t. j. 25. sept., prispeli že prvi prispevki. Vsekakor pa so v Sevnici odločeni izpolniti obveznosti, ki jih ima sevnška komuna do prebivalcev Skopja. D. K.

Novo na Bučki

Preteklo nedeljo sta mladinski aktiv in prosvetno društvo organizirala motoriziran izlet na Gorjance. Udeleženci izleta so obiskali postojanko pri Miklavžu in konjske dirke v Sentjernejcu.

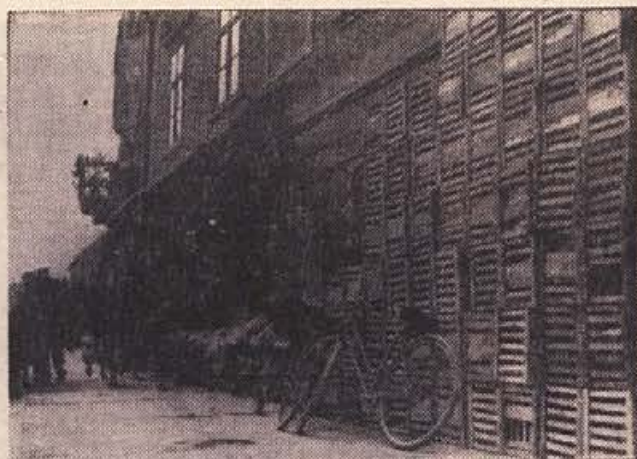
V okviru praznovanja občinskega praznika Sevnice so prebivalci Bučke položili venec na spominsko ploščo pri zadrugnem domu, šolska mladina pa je pripravila lep kulturni program. Zal pa se je slovesnosti udeležilo kaj malo odraslih. Pogrešali smo zlasti člane ZB in svoje padlih, katerih imena so vklesana na plošč. Zakaj tako?

V štritu so člani SZDL začeli z akcijo za gradnjo nove vaške poti, ki naj bi povezo-

vala naselje s cesto, ki vodi v svet. O tem so se dogovarjali že pred vojno in tudi potem. Da je ta pot nujno potrebna, lahko uvidi vsak razsoden človek, kljub temu pa akciji nekateri nasprotujejo. Največ težav dela lastnik dela zemljišča, preko katerega naj bi vodila nova pot, Franc Peterlin, ki je član krajevnega odbora Bučka. Vaščani bi morali enotno nastopiti in složno delati, če bodo hoteli uspeti. Pri tem bi jim moral več pomoči nuditi tudi KO SZDL. P. I.

Otroci pred spomenikom

14. septembra, na dan občinskega praznika sevnške komune, so otroci osnovne šole iz Sevnice položili na spomenik padlih v NOB rože. Učiteljice so jim pripovedovale, kako je okupator zasužnjil našo deželo, o njegovem zverinskem početju in o borcih, ki so darovali svoje življenje za svobodo domovine. Govorile so tudi o junaštvu tov. Tita in povedale otrokom njegove želje, naj se pridno učijo, ker se bodo s tem najbolj oddolžili padlim v NOB.

Iz posnetka lahko razberemo, da v Brežicah želijo potrošnikom kar najbolj ustreči pri jenskih nakupih sadja in povrtnin

Neizpolnjene želje vaščanov Bučke

Območje krajevnega urada Bučka šteje okoli 800 ljudi. Kraj pa je oddaljen od sedeža komune kar 18 kilometrov. Na zborih občanov, pa tudi na drugih sestankih so ljudje s tega območja že večkrat prosili, naj bi komuna organizirala vsaj trikrat tedensko avtobusni prevoz. Toda njihove prošnje so vedno naletele na gluha ušesa. Nikakor ni razumevanja do ljudi z Bučke, ki imajo iste pravice, kakor na primer občani iz Sevnice ali drugih krajev. Partizanski kraj Bučka je danes povsem odrezan od sveta in morajo prebivalci hoditi na urade in po drugih opravkih peš kar 18 kilometrov! Vemo, da bi uvedba avtobusne proge na Bučko ne bila poceni, vendar moramo upoštevati, da je bilo sodelovanje ljudi iz teh krajev v NOB dragoceno. Tega ne smemo

nikoli pozabljati! Kadar gre za ljudi, ne smemo gledati vedno samo na denarne izdatke. Ali bodo želje vaščanov z Bučke ostale res neizpolnjene? D. K.

Sevničani urejajo sodoben lokal

Na sevnškem Glavnem trgu preureja trgovsko podjetje v Sevnici svoj lokal. Glavni obrisi bodo »NAME« so že vidni. Tu bo samopostrežna prodajalna za specializirane, galanterije, prodajali pa bodo tudi manufakturno blago. Prodajni prostori bodo tudi v prvem nadstropju stavbe, lokal pa bo imel centralno kurjavo. Trgovsko podjetje v Sevnici bo s modernizacijo hiše privabilo še več kupcev kot doslej. S. Sk.

Za jesensko setev je vse pripravljeno

Kmetijska zadruga v Vidmu-Krškem se je letos dobro pripravila za jesensko setev. Do sedaj je zadruga sklenila s kmetovalci pogodbo za kooperacijo na preko 100 hektarjih zemljišč. Računajo, da pogodbeni proizvodnja belih žit ne bo manjša kakor lani, čeravno bodo arondirali kar 260 ha ornih površin od 484 ha, ki so bili lani v kooperaciji. Trenutno so na terenu kar trije kmetijski strokovnjaki kmetijske zadruge, ki sklepajo pogodbe. Razen tega pa je zadruga seznanila ljudi s pomojo sklepanja pogodb z razglasom. Sklepanje pogodb pa otežkoča odsotnost ljudi z doma. Po drugi strani pa se kmetije sklicujejo, češ kaj bomo sklepali pogodb, ko pa tako ne bo gnojil. Prav zato je

v Leskovcu 28 ton, v Velikem Podlogu 14 ton, na Raki 23 ton, na Zdobah 18 ton in v skladišču v Stari vasi 18 ton. Vseh gnojil za jesensko in spomladansko setev je zadruga naročila 230 ton, razen tega pa ima še za 41 ton starih zalog. Naročeno je tudi 20 ton semenske pšenice od katerih bo zadruga uporabila za lastno proizvodnjo 5 ton, ostalo pa je namenjeno pogodbenim proizvajalcem.

Pri programu razvoja pogodbenih proizvodnje so v kmetijski zadrugi razpravljali o širjenju vaškega kolobarjenja. Poudarjeno je bilo, da raztresene parcele, posajene z žiti, povzročajo težave, predvsem pri žetvi. Če bi se kmetijski proizvajalci med seboj sporazumeli in bi sejali žito kompleksno na parcelah enega območja, bi bile strojne usluge kombajna cenejše, učinek stroja pa bi bil mnogo večji. Prav tako bi uspešnejše in smotrnejše uporabljali razna zaščitna sredstva, bodisi na krompiriških ali na žitih. S takim sporazumom ne bi imeli kmetijski proizvajalci s kmetijsko zadrugo nobenih lastninskih ali drugih odnosov. Kmetovalci pa se kljub temu iz nerazumljivih razlogov temu upirajo. Omeniti moramo še, da je upravni odbor kmetijske zadruge sklenil da bodo strojnihi uslug deležni pred-

venstveno tisti kmetovalci, ki bodo sklenili pogodbe, ravno tako bodo cene strojnih uslug cenejše za pogodbeno sodelavce. Kmetijska zadruga bo skušala tudi pri tržnih presežkih zagotoviti pogodbenim sodelavcem višje cene. Vsa ta dejstva bodo nedvomno spodbudno delovala na kmetovalce, da bodo zainteresirani za pogodbeno sodelovanje. Kmetijska zadruga namerava na nekaterih proizvodnih okoliših, ki so oddaljeni od kmetijske zadruge, na Raki, ustanoviti področne zadruge svete, ki bodo skrbeli za razširitev pogodbeno proizvodnje in povečanje tržnosti kmetijskih proizvodov na teh območjih. D. K.

Tudi v Kostanjevici manjši pridelek hmel

Trebanjske naložbe v zdravstvo

V trebanjski občini štejejo vprašanje zdravstva med probleme, ki so že nekaj let najtrši oreh tako za oblasne kot družbene in politične organe. Ves ta čas je imela občina, ki šteje okrog 17.000 prebivalcev, le enega zdravnika za splošne bolezni. Letos je zdravstveni dom v Trebnjem razvil še enega splošnega zdravnika, tako da se je stanje le malce ublažilo, še vedno pa ni zadovoljivo. Zadovoljivo ni tudi, kar

nedavno načeli na občinski skupščini in nakazali edino možno rešitev z investicijskimi vlaganji. Za sredstva so zaprosili republiške činitelje in je zadeva tik pred odobritvijo. Seveda bi bilo pereče vprašanje zdravstva lahko že davno rešeno, če bi organi, ki imajo roko nad krediti, pri odobritvah sredstev upoštevali predvsem potrebe, ne toliko materialno moč občine. Če bi namreč pri dodeljevanju posojil veljalo samo načelo ekonomske moči, verjetno trebanjska občina še dolgo ne bi prišla na vrsto. Področje zdravstva pa je tisto, kjer se najtesneje stikajo interesi posameznika in družbe, ali če hočemo, interesi vseh prizadetih.

V času priprav na temeljite izboljšave zdravstva v trebanjski občini hitro dozorevajo težnje. Trebnjega, kjer je sedež skupščine, in Mokronoga ter Mirne, ki štejeta na svojem območju pretežno večinoma ostalega prebivalstva. Trebnje naj bi s pomočjo investicij dobilo nov zdravstveni dom in lekarno, Mirna pa sodobno zdravstveno postajo. Novi prostori bi omogočili tudi številnejšo zasedbo zdravstvenega kadra, predvsem zdravnikov, tako da bi namesto dveh zdravnikov prišli na 17.000 ljudi stiri zdravniki. Zlasti bi bilo treba rešiti pereče stanje v Mokronogu. Razpis za zdravnika v tem kraju je bil že objavljen in lahko kmalu pričakujemo, da bo potrebam zadovoljeno.

Pri reševanju zdravstvene problematike pa še nadalje pričakujejo pomoč prebival-

stva, ki naj bi izpolnitev preostalih vrzel v zdravstvu pomagalo omogočiti s samopripevki. Doslej so bile take in podobne akcije med občani zelo plodne in tudi tokrat pričakujejo ugoden odziv. Zdravstvo je eno od meril za življenjski standard, za izboljšanje tega pa so odgovorni vsi činitelji v občini, okraju in republiki. Z vsoto gotovostjo torej lahko pričakujemo, da bo ob najtesnejšem sodelovanju vseh teh vprašanje zdravstva rešeno vsaj do zadovoljive stopnje.

V pripravi odlok o pokopališkem redu

V črnomaljski občini je 21 pokopališč, ki jih upravljajo krajevni odbori, le pokopališče v Črnomlju je pod upravo komunale. Komunalna uprava nadzoruje tudi pokopališko službo ostalih pokopališč.

Črnomaljsko pokopališče v Vojni vasi je zelo neurejeno, zato je občinska skupščina v Črnomlju na zadnji seji sprejela sklep o izdelavi načrtov za ureditev tega pokopališča. Prav tako je skupščina priderana izdati nov odlok o pokopališkem redu na drugih večjih pokopališčih.

Motiv iz Invalidskega podjetja v Metliki

130 LJUDI SE JE NAUČILO DELATI

V metliškem Invalidskem zavodu je pred tremi leti začelo delati 6 ljudi — danes jih dela 130 — Lepi izdelki osvajajo trg — Letni plan dosežen že v tem mesecu

V veliki stavbi poleg Partizanovega doma je na čelni strani še vedno opaziti grb tovarne »Betis«, ki je več let domovala v teh prostorih. Zdaj namesto zavese in trikotne nove kolektivne izdeluje žensko galanterijo in otroško konfekcijo. Skladišče je paša za oči. Imajo 17 krovov ženskih nedrčkov v različnih barvah in kvalitetah, razen tega lepa spodnja krila za otroke od 2—14 let, razne vrste hlač in presenetljivo — otroške pajace iz balonske svile, podložene z blagom, kakršne potrošniki zamažijo. Modeli »Medow« in »Ciciban« sta izdelana tako, da v njih otroku do petih let sneg in mraz res ne moreta do živga. Med izdelovalci je precej invalidov.

Ivan Okički zasluži sam

21-letni Ivan Okički dela v zavodu leto in pol. Pri mesec je zaslužil 6.000 din, potem 8.000, 11.000, 14.000, zdaj pa prejema že 18.400 din.

Ko sem bil tri leta star, sem dobil kostno tuberkulozo. Pet let sem bil v bolnici v Ljubljani, 4 leta v Rovinju, potem še 3 leta v Sempetru. Trinajst otroških let sem preživel v bolnici na občinske stroške. Ko sem ozdravel, so me vzeli v Invalidski zavod. Priučil sem se delu na specialnem stroju in zaslužim sam. Nikomur več ne bom v breme. Zdaj sem srečen.

Zgovoren dokaz so številke

Invalidski zavod ima zaposlenih 50 odst. mladih delavcev, ki se priučujejo poklicu. Leta 1960 so začeli delati s šestimi ljudmi, zdaj je zaposlenih 130. Prvo leto poslovanja so dosegli 23.472.000 din realizacije, naslednje leto že 106.434.000 din (pri 91 zaposlenih), letos pa bo zastavljen plan 200.000.000 dosegjen že konec septembra. Velik porast proizvodnje je posledica naraščajoče storilnosti. V letu 1961 je znašala na zaposlenega 861.000 din, v letu 1962 1.169.000 din, v zadnjih mesecih pa že 2.200.000 din. Lani so zaposleni prejeli povprečno 16.153 din, v prvem polletju letošnjega leta pa že 20.795 din. Invalidski zavod v Metliki si je s svojimi izdelki utrla pot na vsa jugoslovanska tržišča. Na letošnjem za-

grebškem velesejmu so sklenili za okoli 20 milijonov din pogodb.

Kakšna bo prihodnost?

Ker je po naših izdelkih veliko povpraševanje, ker le-

**METLIŠKI
TEDNIK**

Uspešna izobraževalna dejavnost

Čeprav je bilo veliko težav, delavska univerza v Črnomlju ugotavlja, da je bila njena dejavnost v posolskem izobraževanju v minulemu letu uspešna. Ugotovili so, da je poleg ostalega manjkalo predvsem finančnih sredstev. Svoje delo so usmerili na področje družbenega, splošnega, in poljudnoznanstvenega izobraževanja odraslih, pa tudi mladine.

S pomočjo občinskega komiteja ZKS so priredili večerno politično šolo z dvema oddelkoma: eden je deloval v Črnomlju, drugi v Semiču, v Dragatušu pa so priredili niz predavanj z ekonomsko-družbeno tematiko. Tovrstno izobraževanje je bilo namenjeno predvsem mlajšim članom ZK, družbenim delavcem in mladini. Program šole in pa ciklus predavanj v Dragatušu sta bila zasnovana po smernicah, ki jih je izdal center za marksistično vzgojo pri CK ZKS. Program je bil povsod dopolnjen z lokalno družbeno in gospodarsko problematiko. Predavali so družbeno-politični delavci s področja občine. V oba oddelka je bilo vpisanih 85 slušateljev, uspešno pa jo je končalo 63 (34 iz Črnomlja in 29 iz Semiča). V vsakem oddelku je bilo povprečno po 73 predavanj in razprav. Individualni študij ni bil takšen, kot bi bilo želeli, ker ni bilo na razpolago ustrezne literature. Precej krivde za to je na Zvezi delavskih univerz SRS, ki literature ni posredovala, čeprav je to obljubila. Seveda je to študij otežilo, saj so bili slušatelji primorani najpomembnejše stvari iz predavanj zapisovati. Seminarskih nalog, ki so bile najprej predvidene, niso delali, ker je zmanjkalo časa, pač pa so vsi slušatelji ob koncu pouka opravili test, ki je pokazal zadovoljiv uspeh. Vsi slušatelji, ki so šolo uspeš-

no končali, so prejeli diplome.

ZAVEST JE ZATAJILA...

Občinski odbor Socialistične zveze in Svet za blagovni promet občinske skupščine v Novem mestu sta 18. septembra sklicala posvetovanje z osrednjo razpravo o delovnem času v trgovinah, servisu stanovanjskih skupnosti in uslužnostnih podjetjih, o izbiri in zalozah blaga v trgovini, prodaji kmetijskih pridelkov in o potrošniških svetih v Novem mestu. Da bi bilo posvetovanje čim uspešnejše in da bi se na razpravi slišale res vse plati, sta organizatorja povabila 81 ljudi, za katere je prevladovalo mnenje, da bodo obravnavo perečih problemov obogatili s tehničnimi mislimi in predlogi. V celoti je bil povabljen odbor krajevne organizacije SZDL Novo mesto-Center, v kateri je 15 komunistov, odbor KO SZDL Kandija ter člani odborov KO Socialistične zveze v Bršlinu, Gotni vasi, Irči vasi in Šmihelu z odbori stanovanjskih skupnosti v Novem mestu (center), Bršlinu in Kandiji vred. Razen teh so bili o posvetovanju obveščeni predstavniki KZ, trgovskih podjetij, občinske skupščine in drugi.

Pol ure po napovedanem času se je v dvorani Sindikalnega doma v Novem mestu zbralo le 24 ljudi oziroma komaj četrtina vabljenih. Navzoči so bili predvsem tisti, ki se aktivno ukvarjajo z vprašanjem trgovine in drugim zadevam, predvidenimi za razpravo na posvetovanju. S posvetovanja so izostali pred-

vsem predstavniki KO SZDL, stanovanjskih skupnosti, trgovskih podjetij in še nekateri, medtem ko so se z vsem zanimanjem posvetovanja udeležili: predsednik in podpredsednik občinske skupščine Sergij Thorževskij in Andrej Grča, sekretar obč. komiteja ZKS Franc Kotnik, predsednik ObSS Avgust Avhar in drugi, torej pretežno tisti, ki so na posvetovanju imeli namen pojasnjevati nekatere novosti in zlasti odgovorjati na vprašanja, ki bi jih zastavljali predstavniki po-

NOVOMEŠKA KOMUNA

trošnikov. Po skupni ugotovitvi, da posvet s tako majhno udeležbo ne bi dal pričakovanih in vsestransko obdelanih rezultatov, so navzoči zapustili sindikalno dvorano.

Cetrinska udeležba na izjavo vsem posvetovanju dokazuje, da imamo v raznih družbenih in političnih organizacijah še vedno ljudi, ki se radi izmakajo opravljanju svojih dolžnosti, zlasti če je njihov delavnik že minil. Ne bi se radi spotikali ob suverenost prizadetih, toda zdi se, da se z njimi povečuje vrsta tistih, ki so pristaši kompromisarskega samozadovoljstva. Nedvomno je med njimi tudi nekaj takih, ki jim gre v življenju malo bolje kot ostalim

(boljši osebni dohodki itd.), pa si menda že domišljajo, da ne spadajo več v družbo državljanov s povprečnimi pogoji. Razumljivo je, da je ob tem utihnili tudi njihova skrb za druge. Se bolj žalostno pa je dejstvo, da ti povabljeni izostanka s posveta sploh niso opravičili, kot zahteva lepo vedenje. Nasprotno, ponasali so se kakor solarčki, ki jim je vseeno, ali bo pouk ali ne. S tem so zavrla delo organa, ki je skliceval razpravo z namenom, da bi rešili najbolj akutne probleme Novega mesta. In vendar so jih občani izbrali za svoje predstavnike...

Sicer pa bi javnost gotovo zanimalo slišati zagovor tistih treh četrtin povabljenec, ki na posvetovanje niso prišli.

Dobra krompirjeva letina

Ceprav kmetijska zadruga v Dolenjskih Toplicah še ni izklopala vsega krompirja, cenijo letošnji pridelek na 550 ton. 50 ton zgodnjega krompirja so že izklopali in prodali. Predvidevajo, da bodo od celotnega pridelka lahko prodali več kot 400 ton kvalitetnega krompirja.

Zdaj se bo začela sezona polkonfekcije

Tako pravijo pri Obrtniku in obnem pristavljajo, da do zdaj po izdelkih polkonfekcije ni bilo velikega povpraševanja. Tako imajo precej zaloge in upajo, da bodo potrošnikom ustregli v vzorci in cenami. Promet v trgovini na Glavnem trgu je porasel v primerjavi z lanskim letom za 10 do 15 odstotkov.

Nadzidava v Dolenjskih Toplicah lepo napreduje

Nadzidava zdraviliške stavbe v Dolenjskih Toplicah lepo napreduje. Z njo bo zdravilišče pridobilo 80 postelj za goste. Vse bodo prav lepo urejene, imele bodo prostor za umivanje in centralno ogrevanje. Poseba novost pa bo dvigalo za invalide in bolnike, ki po stopnicah težko hodijo. To napravo bodo pričeli montirati v kratkem. V doizidani stavbi bodo imeli gostje na razpolago tudi kopalnice s termalno vodo. Predvidevajo, da bodo dela končana do 29. novembra, ko bo slavnostna otvoritev.

D. G.

Potrošniki...

Trgovsko podjetje Standard iz Novega mesta, obvešča potrošnike, da je na Glavnem trgu 3 odprlo preurejeno poslovalnico za prodajo pohištva, steklenine, porcelana in preprog. Novo poslovalnico, ki je bogato založena, toplo priporočamo potrošnikom!

Preurejena poslovalnica Standarda na novomeškem Glavnem trgu, kjer vam nudijo sodobno stanovanjsko opremo, porcelan in steklenino

Največ glasov za I. varianto

Na seji sveta za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve občinske skupščine v Novem mestu, ki je bila 18. septembra, so med drugim razpravljali o variantah cest, ki bi povezovala obstoječo asfaltirano cesto Vavta vas—Novo mesto tako, da bi upoštevala razvoj Novega mesta na področju kandijske bolnišnice, Portovala in še kje. Člani sveta so se ob četrtajnejši obrazložitvi strokovnjakov ogreli za prvo varianto (od treh). Ta predvideva tako, da bi se nova cesta pri mostu čez Težko vočo odcepila, šla pod železniško progo in se za Irčo vasjo pripojila že obstoječi cesti. Za to varianto, ki jo je nakazal inž. arh. Danilo Lapajne, so se odločili iz naslednjih razlogov: cesta po tej varianti bi omogočila boljše terensko ureditev in bi bila prikladna v gozdno tehničnem pogledu, razen tega pa so to izbiro narekovali najrazličnejši ekonomski, vodno gospodarski, tehnični in urbanistični razlogi, pa tudi bolnišnici ne bi bila zaprta pot morebitnega nadaljnjega razvoja. To, bolj načelno stališče sveta bo še obravnavala posebna tričlanska komisija strokovnjakov in podrobno razločila razne momente, ki jih je treba upoštevati pri tako pomembnem projektu, preden se odločimo za končno rešitev.

Svet je nadalje razpravljala o zazidalnih lokacijah na Znančevih njivah, v Bršlinu in lokacijah za gradnje posameznikov. Glede Znančevih njiv je izbrana varianta inž. arh. Danila Lapajne. Na tem področju je predvideno novo naselje za okrog 1000 prebivalcev in več garaž. Varianta posrečeno rešuje predvidene gradnje tudi z ozirom na komunalne in komunikacijske zahteve sodobne gradnje v mestu, kar je v smislu zakona o zazidalnih površinah mest. Načelno je sprejet tudi predlog, naj bi se za zazidalno območje štel področje, ki leži severno od SGP Pionirja. Konkretno odločitev o tem vprašanju bodo sprejeli na nadaljnjih razpravah.

Precej govora je bilo o prostorih za garaže v Novem mestu. Po mnenju sveta je čas, da se problem vsaj delno reši z gradnjo na Grmu, kjer je že predvidena ustrezna lokacija za 18 garaž. Vprašanje je nereseno bržčas zato, ker

se ne ve, kdo naj bi bil investitor. V zadnjem času je precej zanimanja za to pokazal Zavod za upravljanje družbenega premoženja.

Kvalificirani delavci bežijo iz »BORA«

V »Boru« v Dol. Toplicah imajo zadnje čase vedno več težav zaradi bega kvalificiranih delavcev iz podjetja. Sestava se je močno spremenila na škodo kvalificiranih delav

ATLETSKO PRVENSTVO NA DOLENJSKEM

Letošnje atletsko prvenstvo je bilo istočasno republiko atletsko tekmovalni, saj so se tekmovalci na povabilo atletske zveze Slovenije udeležili atletski izjavi, Maribor in Trbovlje. Med tujimi atletskimi ekipami, kakor slovenski rekorder Vlado iz Celja in Ančka Lubej iz Maribora, ki so zelo poživili tekmovalce.

Med atletski Dolenjske so nastopili samo atleti iz Novega mesta in Kočevja, pogrešali smo Črno maljane.

Prvenstvo je bilo v sklopu tekmovalni, ki jih je pripravila občinska zveza za telesno kulturo Novo mesto, ob dnevu telesne kulture. Ker je bilo istočasno več športnih tekmovalcev, smo pogrešali nekatere atlete, ki so nastopili v raznih športnih igrah in tudi gledalce.

Ob lepem sončnem vremenu se je na Zlatnem stadionu v Novem mestu hitro odvijalo tekmovalje. Sodniški zbor, med katerimi so tudi zadnje čase številni dijaki novomeškega učiteljskega, je dobro in hitro opravil svojo nalogo.

Tehnični rezultati: 60 m pionirke: 1. Milena Bambič, os. 8. N. M. 9,0; 2. Mila Gortnar, os. 8. N. M. 9,1.

60 m pionirji: 1. Tone Novak, os. 8. N. M. 8,3; 2. Ivan Matoh, os. 8. N. M. 8,3; 3. Marjan Dvornik, os. 8. N. M. 8,7.

60 m mladinke, mlajše: 1. Darja Udovič, učit. 9,1.

60 m mladinci, mlajši: 1. Gregor Grein, os. 8. N. M. 8,0.

100 m mladinke, mlajše: 1. Nuša Šrebot, Rudar Trbovlje 13,9; 2. Milena Vidmar, Rudar Trbovlje 14,0.

100 m mladinci, starejši: 1. Jože Bratkovič, ESS N. M. 12,8; 2. Jože Srovin, Partizan Mirna peč 13,1; 3. Lado Šiško, Partizan Mirna peč 13,6.

100 m članice: 1. Ančka Lubej, ZAK Maribor 12,9; 2. Marjana Kreže, ZAK Maribor 13,7.

100 m člani: 1. Franc Vravnik, AK Kladivar 11,7; 2. Božo Ostaneč, ESS 11,9.

600 m mlad. star.: 1. Kristina Galič, ESS 20,1; 2. Betka Salmeč, ESS 20,5.

400 m pionirji: 1. Tone Novak, os. 8. N. M. 60,9; 2. Gregor Grein, os. 8. N. M. 63,0; 3. Karel Frantar, os. 8. N. M. 66,0.

600 m članice: 1. Dragica Zajec, Trbovlje 1:49,9.

400 m mlad. mlaj.: 1. Albin Gutman, učit. 64,8.

Višina, pionirke: 1. Nada Korenčič, Klad. 1,40; 2. Cirila Hraštar, os. 8. N. M. 1,25; 3. Meta Kren, os. 8. N. M. 1,20.

400 m člani: 1. Jakob Bratuša, Maribor 54,0; 2. Božo Ostaneč, ESS 56,6; 3. Ignacij Mernar, vaj. 58,3.

Višina mlad. mlaj.: 1. Stefka Adamič, ESS 1,20; 2. Stefka Strucl, ESS 1,20; 3. Marija Pečjak, ESS 1,20.

1000 m mlad. mlaj.: 1. Andrej Martinčič, Kladivar 2:56,0.

1500 m mlad. star.: 1. Polde Kosohar, Trbovlje 4:09,5; 2. Božo Jurčič, vaj. 8. 5:55,5.

Krogla 3 kg, mlad. ml.: 1. Metka Holesek, Rudar 9,85; 2. Katja Novak, os. 8. N. M. 9,18; 3. Marija Kostrič, N. M. 8,20.

Krogla 3 kg, mlad. star.: 1. Marija Knez, učit. 9,99.

Krogla 4 kg, članice: 1. Herta Pak, Maribor 10,64; 2. Ančka Lubej, Maribor 10,50; 3. Pavla Pajtlar, Maribor 9,60; 4. Lojzka Prijatelj, Trbovlje 9,25.

Krogla 6 kg člani: 1. Franc Vravnik, Klad. 15,93; 2. Marjan Kusjak, Maribor 14,20.

Krogla 5 kg mlad. mlaj.: 1. Vlado Šiško, Part. Mirna p. 11,48; 2. Ciril Lešnjak, N. M. 10,63; 3. Franc Bobnar, N. M. 10,00.

Krogla 6 kg mlad. star.: 1. Branko Vlod, Klad. 13,90; 2. Stane Segar, Koč. 13,71; 3. Marjan Kosce, Trbovlje 11,00.

Daljšina pionirke: 1. Milena Bambič, os. 8. N. M. 3,92.

Daljšina mlad. mlaj.: 1. Katja Novak, os. 8. N. M. 3,58.

Daljšina mlad. star.: 1. Viki Mohorič, ESS 4,00.

Daljšina članice: 1. Ančka Lubej, Maribor 4,92; 2. Marjana Kreže, Maribor 4,77; 3. Marija Sotenšek, Trbovlje 4,52.

1500 m člani: 1. Herman Osterman, Mar. 4:08,2; 2. Franc Ivančič, Maribor 4:09,0; 3. Janko Potrata, Kladivar 4:05,5.

Višina pionirji: 1. Mirko Slak, gimn. 1,55; 2. Milan Gantar, os. 8. 1,45.

Višina mlad. mlaj.: 1. Miro Berger, gimn. 1,70; 2. Lojze Košir, Part. M. p. 1,45; 3. Jože Florjančič, gimn. 1,45; 4. Ciril Lešnjak, vaj. 8. 1,45.

Višina mlad. star.: 1. Branko Vlod, Kladivar 1,90; 2. Kamilo Možina, Koč. 1,80; 3. Miro Baudak, AK N. M. 1,75.

Daljšina pionirji: 1. Miro Slak, gimn. 4,99; 2. Ivan Kocjancič, gimn. 4,67.

Daljšina mlad. mlaj.: 1. Jože Florjančič, gimn. 4,83.

Daljšina mlad. star.: 1. Jože Srovin, Part. M. p. 5,22; 2. Marjan Kosce, Trbovlje 5,13; 3. Janes Smole, Part. M. p. 4,82.

Daljšina člani: 1. Miro Bavdek, AK N. M. 5,88.

Disk pionir.: 1. Tomaž Možina, os. 8. N. M. 26,78.

Disk mlad. star.: 1. Stane Juh, Trbovlje 47,70; 2. Mirko Gajšek

Kladivar 44,40; 3. Branko Vlod, Klad. 41,11.

Disk člani: 1. Franc Vravnik, Klad. 47,29; 2. Marjan Kusjak, Maribor 35,81.

Disk članice: 1. Metoda Kastelec, Klad. 34,92; 2. Pavla Pajtlar, Mar. 31,21; 3. Herta Pak, Mar. 30,10.

Kopje mlad. mlaj.: 1. Metka Holesek, Trbov. 19,81.

Kopje članice: 1. Nada Feitler, Maribor 32,09; 2. Marija Sotenšek, Trbov. 25,26.

Ob zaključku republikanskega atletskega tekmovalca se je vsem nastopajočim tekmovalcem zahvalilo za udeležbo predsednik občinske zveze za telesno kulturo v Novem mestu Alojz Serin in podelil najboljšim tekmovalcem spominska darila in to

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 27. septembra: Radomila Sobota, 28. septembra: Venceslav Nedelja, 29. septembra: Mihael Ponedeljek, 30. septembra: Jelka Torek, 1. oktobra: Velja Sreda, 2. oktobra: Miran Četrtek, 3. oktobra: Vitomir

KLASNO

PRODAM skoraj novo Lutzovo peč, več rabljenih stolov, lučk, primerne za kopalnice, 2 rabljena umivalnika s pipami. Pojasnila v frizerskem salonu »Adams«, Novo mesto.

ELEKTRICNI KUHALNIK na dve plošči prodaja Skrij, Gotna vas, Novo mesto.

KUHINJSKO OPREMO prodaja Kralj, Novo mesto, Paderskeva ulica 14.

KLAVIR prodaja, ogled možen vsak dan dopoldne. Naslov: Simčić, Brežice 7.

HISO — takoj vseljivo — z zemljo prodam — 1.200.000. Pojasnila pri Korelc, vas Mačkovec, Velika Loka.

POCENI PRODAM večjo otroško posteljo z zimmico in dvema predalom. Ogled samo popoldne. Bačar, Nad mlini 20.

ZARADI premajhnega stanovanja prodam raztegljivi kavč s tremi fotelji in mizico. Vse zelo dobro ohranjeno. Ogled popoldne. Bačar, Nad mlini 20.

ZA JABOLKA, perutnino in jajca zamenjam več plaščev, oblek in obutev. Naslov v upravi lista.

KUPIM 3000 kosov cementne strešne opeke. Naslov v upravi lista (3339-63).

GOSPODINJSKO POMOČNICO za dva otroka iščem. Če je priučena kuhi, bi za hrano in stanovanje dopoldne kuhala; popoldne bi se zaposlila v tovarni. Naslov v upravi lista (3338-63).

GOSPODINJSKO POMOČNICO, starjšo, iščem k štirilicinski družini. Jانا Babnik, Ljubljana, Vodnikova 84.

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATICNI URAD VIDEM-KRSKO. V avgustu za bila izven bolnišnice rojena en deček in ena deklica.

Poročili so se: Marjan Gerjevič, mizar iz Raven, in Monika Bobek, gospodinja pomočnica iz Vidma-Krškega; Jože Pirc, ključavničar, in Jožeta Kozole, delavka, oba iz Vidma-Krškega; Nikolaj Žibert, predmetni učitelj, in Branka Medved, predmetna učiteljica, oba iz Vidma-Krškega.

Umrli so: Anton Korbar, kmetovalec iz Sremlja, 73 let; Vida Zemljak, gospodinja iz Vidma-Krškega, 75 let; Ivan Zagar iz Pieterij je bil s sklepom občinskega sodišča Videm-Krsko razglašen za mrtvega.

MATICNI URAD SEVNICA.

V avgustu so bili rojeni izven porodnišnice 1 deček in 2 deklice.

Poročili so se: Ivan Volčank, šelostrojar iz Brežane, in Jožeta Vresk, poljedelka iz Razborja; Franc Budna, kurjač iz Krajnega brda, in Alojzija Munko, poljedelka iz Podgorja; Dominik Striša, strojni ključavničar iz Zirovnice, in Julijana Remar, gospodinja iz Malega Cirkna; Franc Prah, zidar, in Veronika Kunsek, poljedelka, oba iz Klada; Mirodrag Marković, oficir, in Alojzija Žuželj, uslužbenka, oba iz Pivke; Karel Slemenšek, vodovodni inštalater iz Celja, in Alojzija Adamle, uslužbenka iz Dolnjega Boštana; Viktor Zemljak, vlakovni odpravnik iz Pokleka, in Gabrijela Baumgartner, kuharica iz Loke; Peter Bobera, strojni ključavničar iz Loke, in Terezija Kralj, gospodinja pomočnica iz Rače.

Umrli so: Ivan Pelko, poljedelec iz Vrhovega, 16 let; Franc Radej, pravkar iz Canja, 74 let; Janez Marolt, posestnik iz Boštana, 79 let; Anton Krasevec, kmetovalec iz Dol. Radulje, 55 let; Franc Pevc, kmetovalec iz Močvirja, 66 let; Alojz Bučar, oskrbovalec Doma počitka na Impolci, 65 let.

MATICNI URAD NOVO MESTO.

Od 16. do 23. septembra je bilo rojenih 20 dečkov in 13 deklic.

Poročili so se: Milan Dubravčič, delavec, in Marija Erjavc, kuharica, oba iz Tržica; Ivan Poderšaj, avtomobilist, in Marija Obrstar, delavka, oba iz Romanje vasi.

Umrli so: Ludvik Vidmar, krojač v pokopju, Trebnje, 99 let; Alojz Košak, posestnik iz Dram pri Sent-jernej, 73 let; Ivan Brovinški, Gor. Straža, 68 let; Amalija Kverh, upokojenka iz Kočevja, 73 let; Anton Struna, učitelj iz Potovrha, 61 let; Franciška Stangelj, učiteljica iz Jame, 77 let.

Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Amalija Mliar iz Dolnje Nemške vasi — Justino, Stefka Krasevec iz Harinje vasi — Dragica, Fani Rupan iz Telčice —

DVOSOBNO STANOVANJE v Izoli (stanovanje je v vili tik ob morju) zamenjam za dvosobno v Novem mestu. Naslov v upravi lista (3341-63).

ENOSOBNO družinsko stanovanje iščem v centru ali bližnji okolici Novega mesta. Za nagrado nudim 300.000 din posojila. Ponudbe na upravi lista (3345-63).

MIZARSKA POMOČNICA sprejem. Plača visoka, samostojno stanovanje takoj, — in vajenca za dvojno nagrado. Mizarstvo Jurkovič, Ljubljana, Gradaška 12.

MODRA PAPIGA se je izgubila. — Prosimo najditelja, da jo proti nagradi izroči na naslov: Česarek, Novo mesto, Volčičeva 1.

KINO

Brestanica: 28. in 29. septembra ameriški barvni film »Tonkas«, 2. oktobra sovjetski barvni film »Blodnice«.

Brežice: 27. in 28. septembra ameriški film »Alamos«, II. del, 29. in 30. septembra francoski film »Salambo«.

Črnomelj: 27. in 29. septembra ameriški barvni film »Nunas«.

Dol. Toplice: 28. in 29. septembra ameriški film »Okrog sveta v 80 dneh«.

Kostanjevica na Krki: 29. septembra ameriški barvni film »Imitacija življenja«.

Mokronog: 28. in 29. septembra ameriški barvni film »Bratje Karamazovi«.

Novo mesto — Krka: 27. in 30. septembra francoski barvni film »Salambo«.

Sevnica: 28. in 29. septembra ameriški film »Obracun pri OK Koralus«.

Straža: 28. in 29. septembra jugoslovanski film »Peščeni grade«.

Smarjeta: 29. septembra poljski film »Likvidacija«.

Trebnje: 28. in 29. septembra ameriški barvni film »Davy Crockett in piratih, II. del«.

Videm-Krško: 28. in 29. septembra francoski kriminalni film »Dobra lekcija«.

Zužemberk: 29. septembra ameriški barvni film »Vrtoglavic«.

Francja, Ivanka Suhadolnik iz Kranja — Istoka, Angela Blatnik iz Pleša — Jožeta, Marinka Rata